

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrť leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Štunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 -- popust. --
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Naš podmorski čoln potopil dve laški vojni ladji.

Naše nove postojanke v Bukovini. — V Galiciji in Voliniji za nas ugoden razvoj. — Nemški uspeh pri Verdunu. — Turški uspehi v Kavkazu. — Grška pod četverosporazumovim jarmom. — Vojskina nevarnost v Ameriki.

P. čoln potopil dve italijanski bojni ladji.

Dunaj, 25. junija.

Dne 23. junija predpoldne je naš podmorski čoln v Otrantski morski ožini potopil križarko oblike „Principe Umberto“, ki jo je spremljal rušilec oblike „Fourche“. Rušilec je zasledoval podmorski čoln z metanjem bomb; ko se je vrnil na mesto, kjer se je potopila križarka, ga je naš podmorski čoln tudi potopil.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 25. junija.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

V Bukovini so naše čete med Kimpolungom in Jakobenyjem zavzele nove postojanke. Višine južno od kraja Berhomet in Viznicio so naši izpraznili, ne da bi sovražnik na to kaj vplival.

Na gališki fronti navadno artilerijsko delovanje, severozahodno od Tarnopola tudi boji z minskimi metalci in ročnimi granatami.

Jugovzhodno od kraja Beresteczko smo sovražne napake odbili. Pri kraju Halatyn Gornji smo z naskokom zavzeli višine pri Lipi. Sovražnik je imel tukaj težke izgube na mrtvih. Zahodno od Toročina so vdrle naše čete v sovražno postojanko in so odbile več srčitih sovražnih napadov.

Ob Styru na spodnji strani Sokula je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Na primorski bojni črti so se nahajale naše postojanke med morjem in med goro Sabotin od časa do časa v živahnem artilerijskem ognju. Vzhodno od Polača je prišlo do bojev z ročnimi granatami.

Ponoči so poskušali trije sovražni torpedni čolni in eden motorni čoln nenadoma napasti Piran; ko so pa naše obrežne baterije začele streljati, so sovražne ladje zbežale.

Na koroški fronti je bilo bojno delovanje po naših čet odbitih sovražnih napadih na ozemlju Plöcken omejeno na topovski ogenj.

V Dolomitih se je v zatvornem ognju izjalovil italijanski napad na našo Rufreddo postojanko. Med Brento in Adižo je bilo bojno delovanje malenkostno; posamezni sunki sovražnikovi so bili odbiti. Na ozemlju Ortlerja se je izjalovil napad sovražnega oddelka pred Malim Eiskögele.

Balkansko bojišče.

Mir.

Naměstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 25. junija.

Francosko bojišče.

Sovražno delovanje na ozemlju južno od prekop La Bassée notri do reke Somme je bilo tudi ponoči trajno živahno, sovražnik je obstreljeval s težkimi topovi Lens in predmestja ter je na ozemlju Beaumont—Hamel (severno od Alberta) metal brezvspešno dušljive pline na naše črte.

Levo od Moze je bil sovražni ogenj proti večeru zlasti pri „Mrtvem možu“ zelo srdit. Zvečer so se tukaj vršila manjša, za nas uspešna podvzeta infanterije.

Na naših izhodno od Moze pridobljenih novih postojankah so se vršili opetovani in hudi infanterijski boji, v katere je posegel na obeh straneh hud artilerijski ogenj. Vsi francoski poskusi so bili izjalovljeni, pri čemur je imel sovražnik zelo velike in krvave izgube, vrhutega smo še vjeli čez 200 sovražnih mož.

Vzhodno od Saint-Die je bilo vsled sunka naše patrulje vjetih 15 Francozov.

Rusko bojišče.

Na severnem delu bojne črte je prišlo na več mestih do prask poizvedovalnih oddelkov, pri čemer je prišlo nekaj vjetnikov in plena v naše roke.

Armađa generala pl. Linsingena. Proti našemu napredujočemu napadu so ostali tudi včeraj močni ruski protisunki popolnoma brezvspešni, zlasti na obeh straneh Zaturce.

Južne ozemlja Plaszevka (južnozahodno od Beresteczka) so bili s precejšnjimi močmi izvršeni sovražni napadi brez ostanka odbiti.

Pri armađi generala grofa Bothmer nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Italijanske zahteve Grčiji.

„Agenzia Stefani“ poroča iz Aten, da je ministrski predsednik Zaimis poslanikom Francije, Rusije in Anglije dal zopet pisмено zagotovilo, da bo Grčija ugodila zahtevam, katere so ji stavile države dne 21. junija. V odgovoru italijanskemu poslaniku povdarja Zaimis, da bo grška vlada svojo armađo zmanjšala na mirovno stanje. V tem so seveda vključene tudi čete v Severnem Epiru. Ker se Zaimis ni nič ozrl na posebne zahteve Italije, naglašja „Corriere della Sera“, da naj Grčija nikakor ne pozabi, da bi Italija v vprašanju južne Albanije mogla začeti z direktno učinkovito akcijo. Italija se zategadelj toliko briga za južno Albanijo, ker je pomenljiva za obvlado krškega kanala. Pa tudi četverosporazum se mora brigati za južno Albanijo, ker se na njo nanašajo pogodbe, ki so se med Bolgarijo in Grčijo najbrž sklenile pod vodstvom nemške diplomacije. Te pogodbe se morajo popolnoma odpraviti, ker bi sicer stališče zaveznikov v Grčiji ne bilo popolnoma zavarovano. Za to zahteva korist celega četverosporazuma, da se grška zasedba južne Albanije, ki se je le začasno dovolila, kakor hitro odpravi. Še le s tem, če bo Epir izprazen grških čet, bo Grčija popolnoma neškodljiva.

Pred Verdunom Francozi izgubili 400.000 mož.

Kakor se iz Berna uradno poroča, kroži po švicarskih listih vest, da je višji francoski častnik izjavil, da so Francozi dosedaj pred Verdunom izgubili 400.000 mož. Povprečno pride na dan v bojih za Verdun do 5000 francoskih izgub.

Najnovejše iz Amerike.

List „Times“ poroča iz Vašingtona, da bo Wil-

son le tedaj predložil kongresu napoved vojske, če se bo dokazalo, da je odgovorni častnik Carranzistov namenoma prekršil mir. Wilson je prepis ameriške note Carranzi poslal, latinskim ameriškim državam pa v posebnem pismu baje izrazil upanje, da bo vojsko preprečil; noče namreč se vtikati v mehiškanske notranje zadeve, temveč edino le varovati ameriške kraje proti vpadu mehiških roparjev. — List „Daily Telegraph“ pa poroča, da sta zastopnika srednjeameriških držav San Salvador in Costarica izjavila, da se bosta ti državi v slučaju, da severnoameriške čete vkorakajo v Mehiko, postavili na stran Mehike. Ameriški general Pershing poroča, da sta morda bila v bojih pri kraju Carranza dva oddelka ameriške kavalerije potolčena. Vrnilo se je samo 7 jezdecev, ki pripovedujejo, da so jih Mehikanci zavratno napadli.

Turki se bližajo mestu Trapecunt.

Najnovejše turško uradno poročilo pravi, da se turška ofenziva ob reki Čoroh nadaljuje in da so Turki dne 23. junija zavzeli ruske postojanke, ki ležijo samo 25. oziroma 30 km južno od kraja Ol in mesta Trapecunt. Sovražnik se umika dalje proti severu in je izgubil ob Čorohu do 2000 mrtvih.

Dogodki na Grškem.

Četverosporazum je že od začetka vojske računal, da se bo Grška nahajala v njegovih vrstah. V tem upanju je začel vojsko na Galipolju. A Grška je navzlic vsem naporom Venizelosevim ostala nepristranska. Četverosporazum se je zaračunil in moral svoje podjetje pred Carigradom likvidirati. Potem je prišel Solun na vrsto. Dokler Nemčija ni začela napadati Verduna, dokler torej ni bilo treba slehernega moža pred Verdunom, je bil četverosporazum hočeš nočeš z grško nepristranostjo zadovoljen. A Verdun rabi vedno več francoskih čet in francosko bojišče izven Verduna vedno več angleških čet. Ladja za ladjo z moštvo se je vračala v Marzelj. Angleško-francoska armađa je začela kopneti kakor sneg. In ko so Bolgari zavzeli trdnjavo Rupel in ko se je dalo zagotovo izvedeti, da je nasprotna (nemško-bolgarsko-turška) armađa pred Solunom do zadnjega gumba pripravljena za napad, je četverosporazum, ki se tako rad hvalisa s svojo skrbjo za prostost majhnih narodov, položil svojo rabeljsko roko na Grčijo ter zahteval od nje demobilizacijo, odstop Skuludisovega ministrstva, odstop načelnika generalnega štaba Dumanisa in nove volitve. Orožje, s katerim je rabelj nastopil, je bila blokada grške obalnice.

Grški kralj se je vdal. Vsled blokade je pretil Grški naravnost glad. Za to je sprejel vse četverosporazumove zahteve, nakar je tudi ta omilil blokado. Novo ministrstvo je sestavil Zaimis, ki bo tudi vodil nove volitve.

Volilne priprave in volitve potrebujejo dobo dveh mesecev. V tem času bo ostala Grška brezdvomno še nepristranska. Kaj boode potem, se kajpada ne more reči. Kralj je očitno za nepristranost in bo za njo tudi pozneje. Ako zmaga pri volitvah Venizelos, bo imel kralj težko stališče, ako zmagajo zopet Venizelosi nasprotniki, je grška nepristranost skoraj gotovo osigurana. Sicer pa je najboljšje, da nič ne prerokujemo, kajti v teku dveh mesecev je v politiki vse mogoče.

Grčija se vdala.

Iz Pariza se dne 22. junija uradno poroča:

List „Agence Havas“ je dobil iz Aten poročilo, da je novi ministrski predsednik Zaimis obiskal francosko poslaništvo, kjer so bili zbrani poslanki četverosporazumovih držav pri posvetovanju. Zaimis

je podal v imenu kralja izjavo, da Grčija sprejme vse četverosporazumove zahteve. Te zahteve so: splošno razoroženje grške armade, razpust grške zbornice in takojšnji razpis novih volitev ter izmenjava policijskih uradnikov z uradniki, ki bi delovali sporazumno s četverosporazumom.

Novo grško ministrstvo.

Novo grško ministrstvo je sledeče sestavljeno: Zaimis, ministrski predsednik in minister zunanjih zadev; M. Negris, notranje zadeve in promet; general Callaris, vojni in mornariški minister; P. Callidas za narodno gospodarstvo; C. Lidoveikis za pokuk; G. P. Rhallis za finance in Monferato za pravosodje. Novo ministrstvo je dne 22. junija priseglo. — Poslaniki četverosporazuma so priporočali svojim vladam, naj blokado opustijo.

Amerika in Mehika.

Mehikanski general Carranza je, kakor poroča list „Newyork-Herald“, pripravljen, da se takoj prične z vojsko. Odredil je mobilizacijo Mehikancev in pričakuje, da se bo tudi Španija pridružila Mehikancem. Tudi Amerika je odredila mobilizacijo. Vsi Amerikanci, ki spadajo pod orožje, a se nahajajo v tujini, so vpoklicani. „Echo de Paris“ poroča, da je konzul Združenih držav v Veraeruzu dobil navodilo, da naj gre na krov vojne ladje. Združene države nameravajo prositi Francijo, da bo njen zastopnik prevzel varstvo interesov podanikov Združenih držav v Veraeruzu. V ameriških orožarnah je nastalo živahno gibanje. Divizija ameriških torpednih čolnov je odplula na morje. Tudi ameriške oklopnjače križarijo v mehikanskih vodah. Londonski list „Times“ poroča iz Vašingtona, da vojaške priprave dobro napredujejo. Ameriški general Funston zahteva za obmejno službo 60.000 mož milice. Domneva se, da bo Amerika proglasila blokado Mehike. Radi slabih prometnih zvez je dovoz živil in vojnih potrebščin za armado generala Pershinga, ki že stoji na mehikanskih tleh, zelo težaven. Četam poseljno primanjkuje tobaka in kave.

Wilson, ki je nameraval te dni nastopiti svoj dopust, je istega odložil na poznejši čas.

Južnoameriške države proti Severni Ameriki.

List „Times“ poroča iz Vašingtona, da je v južnoameriških državah radi nastopa Severne Amerike proti Mehiki nastala precejšnja nevolja proti Združenim državam. Splošno se smatra, da si hoče Severna Amerika Mehiko popolnoma podjarmiti.

Amerika se pripravlja z mrzlično naglico.

V ameriški zbornici so dne 23. junija enoglasno sprejeli predlog, da sme predsednik Wilson po svojem mnenju v slučaju potrebe uvrstiti milico v navadno armado. Predsednik vojaškega odseka, Hay, je izjavil, da je taka potreba že nastala. Vodja republikancev pa je izjavil, da se Amerika že nahaja v vojnem stanju z Mehiko, ker so se sovražnosti že pričele. Ameriški kongres je dovolil 50.000.000 dolarjev za mobilizacijo. Prebiranja se po celi državi vršijo z veliko naglico. V svoji noti Mehiki pravi Amerika, da imajo Združene države dovolj dokazov, za neodkritostrenost in nesposobnost mehikanske vlade. Da se napravi v pokrajinah ob mehikansko-ameriški meji mir in red, mora armada Združenih držav vkorakati v Mehiko.

General Carranza je odredil v Mehiki splošno mobilizacijo.

Pariška gospodarska konferenca.

Nadaljevanje gospodarske vojske po vojski.

O sklepah gospodarske konference, ki se je nedavno vršila v Parizu, je izšlo uradno poročilo. Ti sklepi so razdeljeni v tri oddelke.

Za čas vojne prepovedujejo zavezniški svojim podanikom in vsem prebivalcem na svojem ozemlju trgovino s prebivalci sovražnih držav, brez ozira na njih narodnost, dalje s sovražnimi državljani brez ozira na njih bivališče in tretje z osebam, družbami in trgovskimi hišami, ki stoje pod vplivom sovražnika. Zavezniški tudi prepovedujejo, da iz sovražnikovih dežel ne sme nobeno blago v njihovo ozemlje in bodo odredbe proti preskrbi sovražnih držav z živili izpopolnili in napravili enotno listo konterbandnega blaga.

Prehodne določbe za gospodarsko obnovitev določajo, da se zavezniški, ker je vojna vse trgovske pogodbe uničila, sedaj dogovorijo, da sovražniku ne bodo priznali prednostne kladzule za nekaj let. Hkrati sklenejo, da si bodo tekom teh let vzajemno čim bolj zagotovili izravnalne trge in si bodo ravno ta čas medsebojno pridržali korist svojih pomožnih virov. Končno sklenejo določiti čas, do katerega mora trgovina s sovražnikom stati pod popolnimi določbami in končno prepovedujejo na svojem ozemlju tujim podložnikom izvrševati industrije, ki so v zvezi z deželno brambo.

Trajne odredbe pa so: Takoj bodo odredili vse, da se osvobodijo vsake odvisnosti od sovražnih dr-

žav. Glede bistvenih surovin in fabrikatov, katere potrebujejo za pravilni razvoj svojega gospodarstva, se bodo potrudili, da zvečajo pridelovanje po vseh svojih deželah in bodo storili vse, da olajšajo izmenjavo pridelkov in postavili bodo vse carinske in podobne določbe, ki naj zabranijo, da se sovražnik ne vrne v njihovo zemljo. Pripravili bodo tudi skupen sistem bolj posplošene zakonodaje glede patentov, tovarniških znamk, varstva in umetniških listin itd.

Na koncu teh sklepov stoji izjava: Ko zastopniki zavezniških vlad ugotavljajo, da so zavezniške sile v skupni brambi proti sovražniku složne in da bodo v omenjenih zadevah vodile enotno gospodarsko politiko in ko priznavajo, da je učinkovitost te politike popolnoma odvisna samo od tega, če ti sklepi stopijo takoj v veljavo, se zavežejo svojim vladam priporočiti, da takoj odredijo vse, kar je potrebno za popolno učinkovanje te politike in da si medsebojno poročajo o svojih odločitvah za dosego tega cilja.

Rusko bojišče.

V Bukovini smo se umaknili proti Karpatom. Dne 22. junija so Rusi v dolini reke Čeremoš zavzeli mesto Kutj, a so bili drugi dan vrženi iz mesta vun. Južno od mesta Kutj so naše čete prostovoljno izpraznile višine pri Viznicu in Barhometu. Dne 23. in 24. junija so se vršili boji pri Kimpolungu in Jakobenyju v zahodnem kotu južne Bukovine. Ob Strypi boji z menjajočimi se uspehi. V Voliniji so naši v prostoru severozahodno od Lucka začeli z ofenzivo, in so vrgli Ruse mestoma že nad 10 km nazaj. V severnem delu, kjer poveljuje Hindenburg, ni nikakih sprememb.

Rusi v Voliniji v defenzivi.

Kakor smo že v petkovi „Straži“ poročali, je bila ruska ofenziva v Voliniji ustavljena. Rusi se severozahodno od Lucka nahajajo v defenzivi. Naša armada je v prostoru Brody—Gorohov—Kiselin—Styr—Kolki v sredi preteklega tedna prešla v ofenzivo. Posebno srditi boji se vršijo ob reki Stohod. Pri vasi Stohod so Rusi ob tamošnjem obmostju gonili vedno sveže čete v borbo. Celi sibirski polki so bili zaporedoma vrženi v bojni metež. Rusi so na vsak način hoteli izgubljene postojanke dobiti nazaj. Pri sibirskih stotnijah je padlo po 100 mož. Naši so cel bataljon uničili, poveljnika pa vjeli.

Rusi korakajo proti mestu Kutj.

Rusi so dne 22. junija jugozahodno od Černovic in južno od Kolomeje prodrli do mesta Kutj v dolini reke Čeremoš. Reka Čeremoš dela na zahodni strani mejo med Bukovino in Galicijo in se južno od Snyatina izliva v Dnjestr. Kutj leži na zahodnem bregu reke, kakih 60 km južozahodno od Černovic in 35 km južnovzhodno od Kolomeje.

Pri mestu Kimpolung v južni Bukovini so se dne 23. junija vršili srditi boji. Kimpolung leži zahodno od Gorahumore v dolini Moldave ob železnici Černovice—Dornavatra. V dolini reke Čeremoš so naše čete zapodile sovražnika iz mesta Kutj, kjer se je prejšnji dan vgnjezdil.

Ruska uradna poročila.

Dne 21. junija: Severno od Godomic ob Styru se nadaljujejo hudi boji. Vas Gruziatyn je že večkrat menjala posestnika. Včeraj proti popoldne so vdrle naše čete v vas, vjele 11 častnikov in 400 mož ter vplenile 6 strojnih pušk. Hud sovražni ogenj nas je pa prisilil, da smo morali vas zapustiti. Srdito ljutostjo se je bojeval sovražnik v okolici vasi Voroczyn (8 km severozahodno od Kiselina). V varstvu težke in lahke artilerije je opetovano napadal. Dne 20. junija so napravili proti večeru naši polki hud napad in prisilili Nemce, da so se morali umakniti. Vplenili smo 9 strojnih pušk in vjeli vojake, ki pripadajo raznim polkom. V noči na 21. nas je sovražnik hudo napadel z močnimi silami v okolici vasi Rajnost ob reki Stohod (23 km severozahodno od Voroneyna). Prišlo je do boja na nož. Nemci niso mogli vstrajati in so se spustili v beg. Ranjence so pustili v naših rokah in vjeli smo večje število sovražnih vojakov, ki še pa ni določeno. Do vročih bojov je prišlo na ozemlju pri Kiselinu in dalje proti jugu. Na najskrajnejšem krilu so naše čete, zasledujoč sovražnika, prekoračile reko Seret. Celokupno število vjetnikov in plena armade generala Brusilova v času od 4. do 17. junija znaša: 3350 častnikov, 169.134 mož, 198 topov, 150 strojnih pušk, 129 metalcev min, 119 artilerijskih municijskih vozov, 55 žarometov in številnega vojnega gradiva. Število vjetnikov in plena se je v bojih od dne 17. do dne 21. t. m. še zvišalo.

Dne 22. junija: Pri Gruziatynu je napadal sovražnik v gostih vrstah, toda bil je razpršen, in je pustil na bojišču veliko mrtvih in ranjenih. — Zahodno od Sokula ob Styru je bil s protinapadom odbit nemški napad. Vjeli smo okrog 600 mož in vplenili nekaj strojnih pušk. Na tistem ozemlju je te-

žka sovražna artilerija hudo streljala iz smeri pri Mylsku, 8 km zahodno od Sokula. Pri krajih Rajmiosto ob reki Stohod in južozahodno od Svidnikh se nadaljujejo skrajno srditi boji. Vjeli smo 4 nemške častnike in 214 mož. To majhno število vjetih spričuje, da naše čete ne prizanašajo Nemcem, ker streljajo z razstrelilnimi krogli. V Galiciji ob Strypi zahodno od Hajvoronke so naše čete zavzele dele sovražnih jarkov. Naše najskrajnejše levo krilo prodira. Zavzeto je mesto Radave, 37 km južno od Černovic. Zasledujoč sovražnika smo vjeli 22 častnikov in 1000 mož, vplenili 3 strojne puške in 27 zabojev municije za strojne puške.

Dne 23. junija: Na celi fronti armad generala Brusilova krajevne praske, zlasti pri kraju Radzivilov. Sovražnik se ojačuje s četami z francoske in italijanske fronte. V Bukovini napredujejo naši napadi. Zasedli smo Gorahumoro (31 km južno od Radave), Stražo in Viznice pri mestu Kutj. Pri zasledovanju sovražnika, ki se umika v Karpate, smo vjeli okrog 300 mož.

Cilji ruske ofenzive.

Ruski list „Rječ“, ki ima tesne zveze z ruskimi vojaškimi krogi, trdi, da ima sedanja ruska ofenziva sledeče cilje: 1. razbremenitev Italijanov; 2. odločitev v rumunski politiki in 3. da se prepreči večja vojaška podvzetja Avstrije in Nemčije na Balkanu.

Ruska armadna skupina izgubila 70.000 mož.

Iz Stockholma se poroča, da je ruska armadna skupina Kolodin (v Voliniji) v prvih osmih dneh sedanje ofenzive izgubila 1500 višjih častnikov in krog 70.000 mož.

General Brusilov.

Generala Brusilova, vrhovnega poveljnika ruskih armad v Voliniji, v Galiciji in v Besarabiji, opisuje berlinski list „Berliner Tageblatt“ sledeče.

General Brusilov je srednje velikosti, okornega kretanja in nosi dolgo, sivo brado. Na obrazu se mu bere strogost in bistroumnost. Ne občeje razen službeno z nobenim človekom. Nasprotno je pa bil njegov prednik in poveljnik v Galiciji, Radko Dimitriev, zelo uljuden mož. Zahajal je prav rad v kavarne. A tudi z meščanskim prebivalstvom se je kaj rad razgovarjal. Na opravičene pritožbe nevojaškega prebivalstva se je oziral in s kratkim poveljem odpravil marsikatero krivico. General Brusilov se pa le redkokedaj prikaže med nevojaško prebivalstvo, le v mestu Jaslo se je nekolikokrat sprehajal zvečer po mestnih ulicah. Na častnike in vojaštvo izdaja kratka, toda jedrnata povelja. Napram častnikom je strog in pravičen ter neprizanesljiv. V občevanju z vojaki prostaki je ljubeznjiv. S strogimi odredbami je znal zabraniti prestopke, tatvine in ropanja vojakov, zlasti kozaških polkov. Težke poraze v lanskem poletju je znal spretno pripisati posledicam prednika Radko Dimitrieva. Kljub porazom se je znal obdržati na krmilu, kar se ima zahvaliti velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču, ki ga je vselej prav krepko zagovarjal pri carju. Tudi potem, ko je bil Nikolajevič odpoklican na kavkaško fronto, je ostal general Brusilov v carjevi milosti. Car Nikolaj ga je kar zaporedoma odlikoval s tem, da mu je poveril razna višja poveljstva. Ko je car imenoval generala Everta za poveljnika severne ruske fronte in generala Ivanova za poveljnika južne ruske fronte, je bilo poverjeno generalu Brusilovu vodstvo ruskega središča. Ko je pozneje bil odstavljen general Ruski in na njegovo mesto imenovan general Evert za vrhovnega poveljnika vseh ruskih armad, je ostal Brusilov poveljnik ruskega središča. Po ponesrečeni bitki v začetku letošnjega leta je bil odstavljen general Ivanov in na njegovo mesto je bil imenovan general Brusilov za vrhovnega poveljnika vseh ruskih armad od Kolkija do rumunske meje. Postal je vrhovni poveljnik treh armad in sicer armade generala Šerbačeva na ozemlju pri Lucku, generala Saharova pri Tarnopolu in generala Lešickija v Besarabiji. S temi tremi armadami je začel dne 2. junija t. l. z velikansko ofenzivo, ki mu pa do sedaj ni prinesla povsem zaželenega vspeha.

Italijansko bojišče.

Na Doberdobski planoti topovski boji. Naši odbili napad na Mrzli Vrh. Sovražnik je poskusil z ofenzivo na koroški fronti pri Plöckenu in Malem Pa-

Iu. Vsi napadi odbili. Na fronti v Dolomitih in na italijanskih tleh (Asiago—Arsiero) manjši boji. Lahki obstreljujejo Asiago. V Ortlerskem gorovju blizu švicarske meje smo dosegli vspehe. Živahno so zadnje dni delovali naši zrakoplovci in podmorski čolni.

Napad na Benetke.

Dne 22. junija je naše pomorsko zračno brodogradništvo napadlo italijanske postojanke pri Tržiču in je v uspešno metalo na nje bombe. V petek, dne 23. junija zjutraj, pa je oddelek pomorskih letal napadel Benetke. V utrdbi Nicolo, Alberoni, v plinarni, posebno pa v orožarni, na katere so letalci metali bombe, se je napravilo obilo škode. Nastalo je več močnih požarov. Letala so srdito obstreljevali, a brezuspešno in so se vsa nepoškodovana vrnila.

Dvoboji med našimi in laškimi zrakoplovci.

Naš zrakoplovec linijski poročnik Banfield je dne 23. junija zvečer nad Trstom sestrelil sovražni hidroplan, ki je metal bombe na Trst. V zračnem boju je zmagal Avstrijec. Sovražno letalo „F. B. A. XII“, ki je pred Trstom padlo v morje, so spravili v Trst. Opazovalec-Italijan je bil mrtev, letalec-Francos pa vjet.

Dne 24. junija zjutraj je oddelek našega zračnega brodogradništva vspešno metal bombe na železniški kolodvor in most v mestecu Ponte di Piave, kakor tudi na luko pri Gradežu. Most je bil štirikrat dobro začet. Vsa letala so se srečno vrnila. Uro pozneje je poročnik Banfield v tržaškem pristanišču zopet sestrelil veliko francosko letalo. Letalo je 4 km daleč od Gradeža padlo v morje. Pod varstvom sovražnih baterij se je posrečilo italijanskemu oklopnemu motornemu čolnu, da je spravil letalo na varno. Letalci pa so gotovo bili težko ranjeni.

Italijani napadajo.

Lahi so dne 22. junija napadali naše postojanke na Mrzlem Vrh, ob koroški fronti (pri prelazu Plöcken), v Dolomitih in v prostoru pri kraju Primolano (severovzhodno od Asiaga). Naši so kakor vselej tudi tokrat vse italijanske napade srečno odbili.

Blizu švicarske meje.

Naše čete so dne 22. junija v gorovju Ortler — blizu švicarske meje — zasedle več vrhov na obmejnem gorskem grebenu.

Tajinstvene razstrelbe v italijanskem glavnem stanu.

Iz Lugana se poroča, da sta se v glavnem stanu italijanskega kralja izvršili dve tajinstveni razstrelbi. Več oseb je bilo ranjenih.

Francosko bojišče.

Nemci so s pridobitvijo utrdbe Thiaumont, ki jim je padla dne 23. junija v roke, pomaknili svojo fronto tako blizu Verduna, da so na izhodni strani Moze od mesta oddaljeni le še 4 do 5 km. Hudi boji se vršijo tudi na desni strani Moze za postojanko „Mrtvi mož.“

Utrdba Thiaumont zavzeta.

Nemci so dne 23. junija na izhodni strani reke Moze zavzeli važno predverdunsko utrdbo Thiaumont in zasedli vas Fleury ter so tudi na južni strani utrdbe Vaux pridobili ozemlja. Na tem prostoru je bilo ta dan vjetih 2673 Francozov.

Thiaumont leži 2 km od utrdbe Douaumont na cesti Vaux—Fleury. Utrdba je zgrajena na 300 m visokem grebenu. Thiaumont je ena najmočnejših trdnjav pred Verdunom. Od Thiaumonta do prvih verdunskih hiš je še samo 5 km.

Francoski general proti Angležem.

Francoski general Castelnau se je napram uglednemu politiku izjavil, da potrebuje armadno vodstvo najmanj svežih 500.000 mož, ako hoče predreti nemško fronto. Francija pa nima toliko vojaštva na razpolago. Zato zahteva Francija teh pol milijona vojakov od Anglije in Rusije. Angleži pa se omejujejo na boj za postojanke. Angleži, izborni in krabri za razno zabavo, hočejo v boju imeti odmor za kopanje in razne igre. Angleški vojaki zahtevajo navadno, da se boj ob 5. uri prekine, da si morejo skuhati čaja. Rusija je dosedaj že poslala Franciji na pomoč 60.000 mož, ki so razpostavljeni med Verdunom in Angleži. Vršijo se pogajanja za nadaljno pošiljanje ruskega vojaštva na francosko fronto.

Pred Solunom.

Poroča se o večjem premikanju čet na obeh straneh. V prostoru med Bitoljem in Gevgelijem se že vršijo spopadi. Glavna pozornost pa je sedaj obr-

njena na Grško. Četverosporazum hoče na vsak način napraviti Grčijo neškodljivo. Preči pa nekak spor med Italijo in Grčijo, ker Italija zahteva, naj Grčija iz Epira umakne svoje čete.

Boji pri Gevgelijem in Bitolju.

Iz Soluna poročajo o srditih bojih prednjih straž v prostoru med Gevgelijem in Bitoljem. Poroča se tudi o zopetnem premikanju čet na tem delu bojišča. Letalci mečejo dan za dnevom na postojanke četverosporazumove armade bombe. Artilerija deluje noč in dan.

Dopisnik lista „Secolo“ poroča, da so Bolgari pri Bitolju zbrali 60.000 mož. Po uradnih poročilih korakajo Bolgari proti prelazu Demirhisar.

Bolgari zasedli Dragotin.

Sofijski list „Mir“ poroča iz bolgarskega glavnega stana, da so Bolgari, ki so zasedli utrdbo Rupel, svoje prodiranje na grško ozemlje nadaljevali in so zasedli grško trdnjavo Dragotin (južnozahodno od Rupela). Zasedenje se je mirno izvršilo.

Turška bojišča.

Rusi so za svojo ofenzivo proti nam odtegnili precej čet s kavkaškega bojišča. Istočasno kot Rusi proti naši fronti, so pričeli Turki ofenzivo proti zahodnemu delu kavkaške fronte. Dne 22. junija so Turki Ruse severno od reke Čoroh v bajonetnem boju na 2000 m visokem gorskem grebenu porazili in zavzeli važne in dobrotne ruske postojanke. — Tudi v južni Perziji so Turki natepli Ruse in sicer na črti prelaz Partak—Sermel.

Splošna četverosporazumova ofenziva

General Brusilov se je baje izjavil, da je sedanja ruska ofenziva le začetek splošne četverosporazumove ofenzive, ki se bo kmalu pričela. Na čelu sveta, ki je sestavljen za vodstvo te ofenzive, stojijo generali Joffre, Brusilov, Robertson in Cadorna.

Bolgarsko sobranje.

Iz Sofije se uradno poroča, da je bolgarsko sobranje (državni zbor) za dne 28. junija sklicano k izrednemu zasedanju.

Politične vesti.

Jezikovna ravnopravnost v istrski deželni upravi. Istrska deželna upravna komisija v Poreču je dne 12. t. m. sklenila, da se ravnopravnost deželnih jezikov v Istri, zajamčena s članom 19 državnega temeljnega zakona, izvede praktično v vseh deželnih istrskih uradih. Vloge v hrvatskem jeziku se imajo reševati hrvatsko, uradnikom, ki še niso veščili hrvatskega jezika, je dan rok leto dni, da se mu priuče. Pri poviševanju uradnikov se mora v prvi vrsti gledati na znanje deželnih jezikov. Ravnopravnost mora veljati tudi glede slovenskega jezika.

Kako bodo živeli v Nemčiji? „Berliner Tageblatt“ priobčuje pogovor s predsednikom urada za vojno prehrano, pl. Batockim, ki je naglašal, da je v gospodarskem načrtu za leto 1916-17 kaka sprememba cen za krušno žito izključeno. Hranitbeni urad se je pečal z vpeljavo državne mesne karte, kakor tudi z ustanovitvijo osrednjega urada za mast. Kar se tiče pomanjkanja mesa, je rekel Batocki, da se ni bati, da bi se v mesih julij in avgust popolnoma prepovedala uporaba mesa. Drugačno je pa vprašanje za mesec september, ker se še ne ve, ali se bo morala prepovedati uporaba in uživanje mesa za celi mesec, dokler ni sestavljen zanesljiv pregled čez novo žetev.

Tedenske novice.

Vojni kurat Golec močno ranjen. Na severnem bojišču je bil slovenski vojni kurat č. g. Januš Golec težko ranjen v levo roko. Zadel ga je ruska granata. Nekaj časa je bil v bolnišnici v Miškoleu na Ogrskem, odkoder je bil poslan v Maribor, kjer se sedaj zdravi v rezervni bolnišnici. Stanje se mu je že dokaj zboljšalo.

Iz odvetniške službe. Dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, je sprejet med zagovornike pred vojaškimi sodišči.

Odlikovan srednješolski učitelj. Nadporočnik in suplent na mariborski državni gimnaziji Ivan Leskošek je bil odlikovan s Signum laudis. — Poročnik 26. domobranskega pešpolka in učitelj v Petrovčah, Gustav Silih, je bil odlikovan s Signum laudis.

80letni rojstni dan dvornega svetnika viteza dr. Jagića. V četrtek, dne 6. julija, bo obhajal dosmrtni član gosposke zbornice, profesor slovanske filologije na dunajskem vseučilišču, dvorni svetnik dr. vitez pl. Jagić, duševno in telesno čil, svoj 80letni rojstni dan. Učenjak je bil rojen dne 6. julija 1836 v Varaždinu na Hrvaškem in je bil leta 1869 na vseučilišču v Ljubljani promoviran za doktorja filozofije in slovanske filologije. Leto pozneje je bil imenovan za izrednega profesorja na vseučilišču v Odesi, kjer je bil leta 1872 imenovan za profesorja primerjajočih jezikovnih znanosti. Leta 1874 je bil vpoklican v enako službo na vseučilišču v Berlinu. Šest let pozneje je prišel Jagić v Petrograd, in leta 1886 je bil poklican na Dunaj. Na dunajskem vseučilišču je ostal vneto delujoč učenjak do časa, ko je vsled svoje akademične starostne meje odstopil. Dvorni svetnik dr. Jagić je častni doktor budimpeštanskega in krakovskega vseučilišča, član akademij znanosti na Dunaju, Zagrebu, Krakovu, Pragi, Berlinu, Monakovem, Budimpešti, Bukarešti in Sofiji. Obenem je Jagić tudi častni član več drugih inozemskih učenjaških korporacij in imejitelj mnogih tu- in inozemskih visokih odlikovanj.

Iz poštne službe. Poštni adjunkt Karl Bruder v Mariboru je imenovan za poštarja v Studencih pri Mariboru.

Iz davčne službe. Davčni oficijali Ladisl. Jerše, Andrej Cizel, Karl Doleček in Jožef Heu so imenovani za davčne upravitelje.

Voditelj. Izšel je 2. zvezek tega odličnega bogoslovnega časopisa. Med razpravami se odklikujeta dr. Slavičeva „Ali več kot 4000 let pred Kristusom?“ in dr. Kovačičeva „M. Jan Hus.“

„Čas.“ Znanstvena revija „Leonove družbe.“ Izšel je 4. zvezek s članki dž. Grudna o janzenizmu, dr. Mala o Freyerju, J. S. o karitativnem delovanju v bližnji bodočnosti in dr. Ušeničnika o večnostnem pomenu umetnosti. V „Obzorniku“ se nahajajo zanimive črtice in kritike, tako tudi o dr. Breznikovi slovnici.

Vojna razstava na Dunaju. Na Dunaju se bo dne 1. julija, ob 11. uri dopoldne, otvorila vojna razstava. Cesarjeva kabinetna pisarna je naznanila načelniku delovnega odseka vojne razstave na Dunaju, gospodskozborničnemu članu dvornemu svetniku vitezu pl. Vukoviću, da bo cesar pri otvoritvi zastopan po članu cesarske hiše. S tem je cesar pokazal, da polaga na to patriotsko prireditvi veliko važnost. Razstava je ustanovljena, da proslavi sijajne čine naše in zavezniških armad v sedanji vojski.

Poizvedbe o ranjenih in vojnih vjetnikih. Ker se dogajajo slučajji, da se ponujajo nepoklicane osebe svojem ranjenih ali vjetih avstrijskih vojakov za poizvedovanje o ranjenih in vojnih vjetnikih, objavlja vodstvo avstrijskega Rdečega križa na Dunaju, VI., Dreihufeisengasse št. 4 in vodstvo skupnega poizvedovalnega urada za vojne vjetnike, Dunaj, I., Fischhof št. 3, da nima nihče drugi pravice dajati obvestil proti plačilu o ranjenih, oziroma o vjetih avstrijskih vojakih, kakor imenovana urada. Omenjena urada dajata brezplačno zanesljivo poročila o ranjenih in vjetih, dočim so tozadevne poizvedbe zasebnikov nezanesljive. Prepovedano je torej dajati proti plačilu obvestila svojem ranjenih ali vjetih avstrijskih vojakov.

Obiskovanje bolnikov in ranjencev v bolnišnicah. Kakor smo že poročali, je notranje ministrstvo odredilo, da smejo privatne osebe bolnike ali ranjence v bolnišnicah obiskati le, ako imajo izkaz o cepljenju koz. V bolnišnicah, vojaških in drugih, se ta ukaz strogo izvršuje. Tako nam poroča prijatelj iz Gradca, da pridejo ljudje iz Slov. Štajerja, n. pr. iz Slov. gor. in Savinjske doline, obiskati svojce v gradske bolnišnice. Ker jim ni znano, da morajo imeti omenjene izkaze, se jim vstop v bolnišnice zabrani. — Svetujemo torej vsakemu, ki hoče obiskati svojce v bolnišnicah, naj si preskrbi izkaz o cepljenju koz ali pa si da pri bližnjem zdravniku koze cepiti.

Zmagovalec pri Skagerraku. O zmagovaleh v veliki pomorski bitki, admiralih Scherru (rojen na Hesenskem) in Hipperju (Bavarec), priobčujejo listi njih životopise in prinašajo odlomke njihovih dogodkov. V listu „Münchener Zeitung“ opisuje pisatelj Königsbauer svoj obisk pri 81letni materi podadmirala Fr. Hipperja, kateri je v veliki pomorski bitki poveljeval nemškemu poizvedovalnemu brodogradništvu. V kraju Weilheim imajo Hipperjevi stariši trgovino z železnino, katero po očetovi smrti vodi mati sama. Königsbauer je pri svojem obisku v Weilheimu sledeče izvedel: V Hipperjevi hiši je vladal že od nekdaj strah božji. Kuharica List, ki je 40 let služila pri Hipperjevih, je vzgojila vse štiri dečke namesto matere, ki je bila preobložena s trgovskimi skrbmi, v duhu pristrane dobrotljivosti in pobožnosti. Vsak večer so morali dečki poklekniti in svojo pobožnost glasno opraviti. Od tega si je admiral še današnji dan ohranil duha, ki zaupa v Boga. In poln zaupanja v Boga, je sred divjajoče pomorske bitke in morskim viharjem pod varstvom torpednih čolnov spremenil svojo prvo ladjo — kakor navdušeno pripovedujejo mornarji — ko je namreč brezžična postaja na prvi njegovi ladji odpovedala ter se je premestil na drugo ladjo. Kakor je Hipper neustrašen in drzen, tako je tudi vsak svoj čin pri manevriranju dobro in hladno prevdral. A tudi med najstrašnejšo bitko se je njegova toplo čuteča človeška narava in njegov verski duh vedno glo-

bokejšje pokazal. Po nekem napadu na angleško obal je pisal admiral domov svoji materi: „Bogu in božji materi Mariji sem se na kolenih zahvalil za svojo srečno vrnitev.“ Mladi Hipper je bil živahen dečko. Königsbauer je pripovedoval celo vrsto njegovih veselih mladostnih dogodkov. Tudi za prenapeti uk mali Francek ni bil posebno vnet. Deček je po zimi rajši zidal snežene gradove, je prožil samostrele v zrak, ali je v poletju žvižgal v vrto s ptiči, kakor za stavo, delal si iz jabolčnih cvetov svačice ter je gojil kunce. Čemu bi se pa tudi moral kot učenec-odličnjak toliko truditi, ko se je vendar tako lahko učil? Žal, da „ljuba mamica“ ni bila s Franceljem vedno enih in istih misli in radi tega je prišlo, da je bodočemu admiralu mnogokrat napela hlači, da lahko-miseljnost ne bi pripeljala mladeniča do nesreče.

Zglasitev poštinih pomožnih uradnikov. Štajersko poštno ravnateljstvo javlja, da se morajo zglasti pri poštнем uradu bivališča, vsi umirovljeni poštarji, poštni odpravitelji, poštni adjunkti in oficijantje obojega spola, kakor tudi poštne oficijantke in pomočnice, ki so vsled tega, ker so se omožile, izstopile iz poštne službe. Te osebe bodo proti plačilu za časa vojske zopet sprejete v poštno službo.

Za brzojavke vojnih vjetnikov, t. j. za brzojavke, ki jih pošiljajo v naši ali v sovražnikovi oblasti nahajajoči se vojni vjetniki, ali take, ki so na nje naslovljene, veljajo sledeče določbe: Sestavljene morajo biti ali v nemškem, ali ogrskem, francoskem, italijanskem, angleškem, kakor tudi ruskem ali srbskem jeziku. V ruskem ali srbskem jeziku sestavljene brzojavke je treba napisati z latinskimi črkami. V prometu z Italijo se morate pri brzojavkah na vojne vjetnike v naslov, pri brzojavkah od vojnih vjetnikov pa v podpis obligatorno sprejeti besedi: „Prisonnier guerre“, ki se zaračunata. Nedovoljeno je rabiti dogovorjene ali skrajšane naslove in podpise, tako tudi besede z klenjenim pomenom in šifre. Pristojbina znaša za brzojavke v Rusijo: od besede 39 vin., temeljna pristojbina 69 vin.; v Italijo: od besede 19 vin., temeljna pristojbina 60 vin. Poštna uprava ne more prevzeti jamstva za to, da sovražne dežele tudi sprejmejo in dostavijo brzojavke iz Avstrije, zato nima nihče pravice, zahtevati povračila dotičnih brzojavnih pristojbin.

Važna razsodba upravnega sodišča glede vojaških podpor. Upravno sodišče na Dunaju je izreklo te dni sledečo važno razsodbo glede vojaških podpor: Katarina Furlan ima majhno posestvo v Muravcih pri Ljutomeru. Na posestvu je vknjiženih dolgov 600 K. Pred vojsko jo je podpiral njen sin, mizarski pomočnik, ki je služil na dan 2 K. Materi je pošiljal denar in tudi obleko. Ko je pa bil poklican v vojsko, je izostala ta podpora. Mati njegova je prosila za vojaško podporo, toda njena prošnja je bila vselej odbita z vtmejljivijo, češ, da ni dokazano, v koliki meri je sin podpiral mater, ker mati ni imela nobenih dokazov v rokah. Mati se je pritožila na upravno sodišče, ki se je izreklo, da ima prosilka pravico do vojaške podpore, kar ji sin jo je v istini podpiral, čeprav z majhnimi denarnimi zneski in z obleko, kar je znašalo mesečno okrog 10 K. Ker pa živi mati v skromnih razmerah, je bila pomoč, katero je dobivala mati od sina, za njene razmere velike važnosti in ima torej pravico do vojaške podpore.

Oblastvene odredbe zoper umazano literaturo. Štajersko cesarsko namestništvo je izdalo odlok na vse okrajne politične oblasti, v katerem se zaukazuje ukreniti vse potrebno in primerno zoper prodajo in razpečevanje umazane literature. Prodajalnam papirja in knjig je prepovedano imeti v izložbenih oknih na ogled razne brošure in knjige, kojih vsebina je za mladino kvarljiva in pohujšljiva. V Nemčiji so izdala razna vojaška generalna poveljstva že davno tozadevno prepoved, da, šla so za korak še dalje ter celo določila stroge denarne globe zoper tozadevne prestopke. Upati je, da bodo tudi naše oblasti storile ta korak, da bo storjen konec razširjanju umazane literature, ki okuža in zastruplja našo mladino.

Gospodarske novice.

Obrestna mera pri naših posojilnicah. Iz vseh krajev Spodnjega Štajerja nam dolhajo poročila, da se je naš članek glede jednotne obrestne mere, katerega smo prinesli pred par mesci, splošno upošteval in da je zelo veliko posojilnic in sicer ne samo one, ki pripadajo k Zadrudni Zvezi v Ljubljani, temveč tudi mnogo takih, ki pripadajo k drugim zadrudnim organizacijam, znižalo obrestne mere za vloge na 4% in da je upanje, da bodo najpозnejše dne 1. januarja 1917 imele vse slovenske posojilnice na Slovenskem Štajerskem enotno obrestno mero. Upanje je, da bodo temu koraku sledili nadaljnji koraki, ki bodo priveli k ednotnemu skupnemu delu vseh slovenskih zadrug.

V obgled žetvi. Za bližnji začetek žetvenih del je ministristvo za poljedelstvo razposlalo vsem političnim oblastim okrožnico, kjer jih opozarja na vse med vojno izdane odredbe v zagotovitev obdelovanja polja in žetvenih del ter jih pozivlja, naj pravočasno ukrepejo vse potrebno, da se letošnja žetev do kraja spravi. Posebno morajo politične okrajne oblasti paziti na to, da se žetevne komisije, kjer je to potrebno vsled odhoda posameznih članov, nemudoma na novo konstituirajo, začno s svojim delovanjem in da, kakor že doslej, požrtvovalno in uspešno izvršujejo zakonito naložene jim naloge v blaginjo skupnosti.

Svinj se ne bo rekviriralo. Neki slovenskoštajerski list je pretekli teden pisal, da se bo v kratkem času začelo rekvirirati tudi svinje. To je vzbudilo povsod, kjer se je izvedelo, veliko vznemirjenje in pojavili so se že tudi prekupeci, ki so na podlagi te notice strašili ljudstvo in jim ponujali nižje cene, češ, sicer bo ti rekvirirano. Misimo se obrnili na merodajno c. kr. oblast, kaj je na tej vesti resničnega, in povedalo se nam je, da niti ene besedice ne. Svinj se še sedaj ne misli rekvirirati. Torej so ljudje lahko popolnoma mirni. Povključamo pa v pouk proti goljufivim prekupecem, da država vsako stvar, ki jo rekvirira, vsaj tako pošteno plača kot prekupeci. Rekvirirati se ne pravi brez odškodnine odvzeti, ampak plačati in odvzeti! Kako pa se namerava urediti dobava masti, o tem bo, kakor slišimo, natančneje poročal „Slovenski Gospodar“.

Nakupovanje živine po mesarjih ustavljeno. C. kr. mariborsko okrajno glavarstvo je z odlokom z dne 14. junija odredilo, da odslej ne sme v mariborskem okrajnem glavarstvu klavne živine nihče drugi nakupovati, nego nakupovalci živino-prometnega zavoda. (Isto se je menda odredilo tudi v drugih glavarstvih.) Odslej morajo mesarji vso govejo živino, ki jo rabijo za svojo potrebo, dobavljati edino od živino-prometnega zavoda. Župani smejo izdajati poštne liste samo za klavno živino, ki so jo kupili nakupovalci živino-prometnega zavoda.

Kavine karte. Ministrska naredba določa, da s sirova ali neprežgana kava ne bo oddajala. Kavine karte so veljavne za osem tednov in so vobče veljavne za ¼ kg prežgane kave za osebo in za teden. Otroci, stari manj kakor štiri leta, nimajo pravice do kavinih kart. V mestih, trgih in industrijskih krajih smejo okrajne politične oblasti zvišati množino kave in sicer na tri osminke kg za osebo za osem tednov, v posebnih okoliščinah celo do ½ kg. Pravico do kavinih kart imajo samo tiste osebe, ki nimajo v zalogi več kakor 1 kg kave za vsako osebo, ne všteti otrok, starih manj kakor štiri leta.

Valorizacijska kava. Valorizacijska kava, katera pride pri oddaji kave po kavinih kartah najoprejš v poštev, je brazilijska kava. Pred več leti je brazilijska vlada radi prebogatosti kavine letine kavo nakupila v velikih množinah in jo shranila, da tako obdrži ceno (cena = valor) kavi na primerni višini. Spekulacija vlade se je dobro izplačala in tako bo sedaj prišla brazilijska manjvredna bobova kava, ki pa je za sedanji čas zelo dobrodošla, v naše kraje.

Saharin mesto sladkorja. V Nemčiji bodo namesto sladkorja pri vkuhanju sadja, napravi penečega vina, likerjev, raznih ekstraktov, pijače iz sadja in jagod, kisa, gorčice itd. smeli odslej rabiti tudi saharin, da se tako prihrani več pravega sladkorja. Če bi se smelo rabiti to tvarino tudi za druge obrtne svrhe, mora dati dovoljenje državni kancelar.

Sladkorne karte za vkuhanje sadja. Na želji se od dne 1. julija dobijo pri občinskih uradih tiskovine, katere se morajo izpolniti, ako se hoče dobiti sladkorne karte za vkuhanje sadja. Tiskovine se lahko vpošljejo na okrajno glavarstvo v času od 1. julija do 1. oktobra. Dotične sladkorne karte se dobijo na okrajnem glavarstvu.

Omejitev uporabe mesa. Izšla bo v najkrajšem času ministrska naredba, ki bo določala omejitev mesa, da se po možnosti štedi z mesom. V gostilnah, v hotelih in restavracijah bo dovoljeno oddajati gostom meso pripravljeno na dvojni način. Nadalje bo določeno v tednu pet dni, ob katerih bo prodaja, oziroma uporaba mesa prepovedana. Slično kakor v Nemčiji, nameravajo pozneje, če se bo izkazalo za potrebno, določiti mesne karte.

Vporaba jaje za pijačo prepovedana. Štajersko cesarsko namestništvo razglašja, da je prepovedana uporaba jajc pri izdelovanju pijač v gostilnah in v slaščičarnah. Tozadevne prestopke kaznuje politična oblast.

Olje iz črešnjevih koščic. Oblastva opozarjajo, da dajo tudi črešnjeve koščice prav dobro olje, ki se uporablja zlasti z velikim vspehom pri izdelovanju mila. Torej zbirajte in shranjujte črešnjeve koščice, ker bodo oblasti v najkrajšem času določile cene za črešnjeve koščice in označile tudi mline, v katerih se bo izdelovalo olje iz črešnjevih koščic.

Primerne cene za zgodnji krompir. Mariborsko okrajno glavarstvo je določilo kot primerno ceno za letošnji zgodnji krompir za 100 kg 20 K in sicer na železniški postaji, kjer se naklada. Ako pa ima lastnik krompirja do železniške postaje več kot 5 km, se mu plača za 100 kg 20 K 50 v. Te primerne cene veljajo samo do 10. julija 1916.

Nove poštne znamke v Nemčiji. Ker so zvišali v Nemčiji poštne pristojbine, bo Nemčija izdala nove poštne znamke. Do preklica pa še ostanejo stare dosedanje poštne znamke v veljavi. Ko bodo tudi v Avstriji zvišali poštne pristojbine, bomo dobili tudi pri nas nove poštne znamke, ki se bodo glede oblike in barve bistveno razločevale od sedanjih.

Pošiljanje volne po pošti prepovedano. Poštno ravnateljstvo razglašja, da je prepovedano pošiljati v poštinih zavojih ovčjo volno in tudi takozvano umetno volno brez tozadevnega dovoljenja trgovskega ministristva.

Pošiljanje tiskovin v inozemstvo omejeno. V Nemčiji je dovoljeno pošiljati vsakovrstne tiskovine, v ostale nepristranske države pa ni dovoljeno pošiljati zasebnih tiskovin, izvzeti so časopisi, kateri pa

morajo biti oddani na tistem poštнем uradu, kjer so bili tiskani. Nadalje je dovoljeno pošiljati v Bolgarijo in Turčijo imena in seznam domačih trgovskih podjetij in tvrdk.

Promet z zasebnimi poštnimi zavoji ustavljen. Trgovinsko ministristvo razglašja, da je promet z zasebnimi poštnimi zavoji ustavljen na sledeče vojne poštne urade: Stev. 1—3, 29, 94, 105, 116, 116-2, 116-3, 164, 166, 171, 179, 182, 208, 209, 213, 214 in 350.

Razne novice.

Ce ptiči v poletju zmrzujejo. Kakor poroča „Linzer Volksblatt“, se je zadnje dni opazalo, da je po vrtovih in travnikih na Gornjem Avstrijskem ležalo več mrtvih ptičev. Slabo, mrzlo-mokrotno vreme, ki se je v noči od 16. na 17. junija tako poslabšalo, da je padla toplota na 2 stopinji R, je povzročilo, da je mnogo mladih ptičev, ki še niso popolnoma dorasili, poginilo. Posebno mnogo je bilo mrtvih rudečerepk. Tudi lastovkam, katere imajo letos slab zarod, je trda predla. Žuželke, s katerim se prehranjuje, so tudi poginile. — Izredno hladno vreme v juniju niso imeli samo na Gornjem Avstrijskem, ampak tudi v naših krajih. Na višjih hribovih in gorah, n. pr. na Pohorju, je poginilo vsled trajno slabega vremena že mnogo ptičev-mladičev. Pa tudi mnogo čebelic je radi poleta v hladno in mokro naravo vzelo konec. Po nekod so kar celi roji poginili.

Cerkev zgorela. V Sinzlovu na Pomeranskem je zgorela do tal tamošnja župna cerkev, ki je bila ena najstarejših in zgodovinsko najvažnejših cerkev na Pomeranskem. Zgorela je tudi vsa cerkvena notranja uprava. Vzrok požara je bil pogrešek pri električnem toku pri razsvetljavi notranjosti cerkve.

Nova Marconijeva iznajdba. Po poročilih iz Londona se je posrečilo znanemu izumitelju Marconiju izumiti nov aparat, ki bo velikanske važnosti za plovbo na morju v meglenih dnevih in temnih nočeh. Odslej naprej bo izključeno, da bi v temni noči ali v meglenih dneh trčile skupaj dve ladji. Aparat ima obliko barometra in se bo nabajal na poveljnikovem mostovžu vsake ladje.

500 K za pol kile govedine. Debrečinsko sodišče je obsodilo tamošnjega mesarja Glarmatija na 15 dni zaporu in 200 K globe, ker je dokazano, da je prodajal meso dražje, kakor je dovoljeno. Zasačili so ga, ko je neki stranki prodajal pol kile govedine. A napravil je priziv in višje sodišče mu je izpremenilo zapor v denarno globo. Z vsemi stroški in globo skupno je plačal mesar 500 K.

Mož z jeklenim trebuhom. V poslednji številki lista „Burschenschaftliche Blätter“ piše neki dijak: „Ker sem vedno trpel v trebuhu bolečine, odkar sem bil mesec oktobra 1914 ranjen, so me naposled pregledali z Röntgenovimi žarki. Vspeh je bil popolnoma nepričakovan in edin svoje vrste: v trebuhu se nahajajo še 17 nabojnih črepinj. Nekatere črepinje imajo velikost nohtov in so jako spicaste. Manjša veličina ima velikost graha ali pa vžigalnih glav. — kar je tudi več kakor dosti. Če se črepinje vgnezdijo in se po črevah ne premikajo, je že še. Če pa začne uganjati burke in se kotalikajo po trebuhu, pa ni tako karsibodi. Ali vse to mi le ne dela presilnih skrbi. Postavim se pa le med tovariši, da nima nobeden jeklenega trebuha, kakor ga imam jaz.“

Dopisi.

Maribor. Svinjski sejmi v Mariboru prepovedani. Mariborski mestni magistrat razglašja, da so odslej naprej do preklica prepovedani sobotni svinjski sejmi z živimi svinjami na mariborskem svinjskem sejmišču, ker so se pripetili slučajni nalezljive svinjske bolezni.

Maribor. Na južnem bojišču je padel Leopold Vele, brat tukajšnjega mesarja Rudolfa Vele. Pred dnevi je padel na italijanskem bojišču kadet Franc Krepek, sin tukajšnjega poštne odpravitelja Franca Krepek. Zadel ga je strel v glavo pri naskoku na neko višino na italijanskih tleh.

Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo, dne 25. junija, je po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal g. Jožef Gartner, p. d. Minklič, oče č. g. župnika na Planini, Franca Gartner. Pogreb bo v sredo, dne 28. junija.

Poljčane. Na železniški progi med Poljčanami in Slov. Bistrico je padel iz železniškega voza vojak Anton Horkat. Težko poškodovanega so spravili v celjsko vojaško bolnišnico.

Grobelno. Na železniški progi blizu predora Lipoglav se je vnelo sedem vagonov stisnjenega sena. Seno in vozovi so popolnoma zgoreli. Škoda je velika.

Konjice. Na italijanskem bojišču je padel praporščak in bivši tukajšnji stavbni mojster H. Evers. Padli je bil odlikovan z bronasto, s srebrno kolajno I. in II. razreda.

Celje. Stotnik 87. pešpolka v Celju, Gustav Schmidl, je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda z vojnim okrasom.

Celje. Sanitetni narednik Gustav Baudek, domdom Celjan, je bil pred kratkim odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem.

Gaberje pri Celju. V celovski vojaški bolnišnici je umrl vojak Alojzij Zupančič, doma iz Gaberja pri Celju, v starosti 20 let.